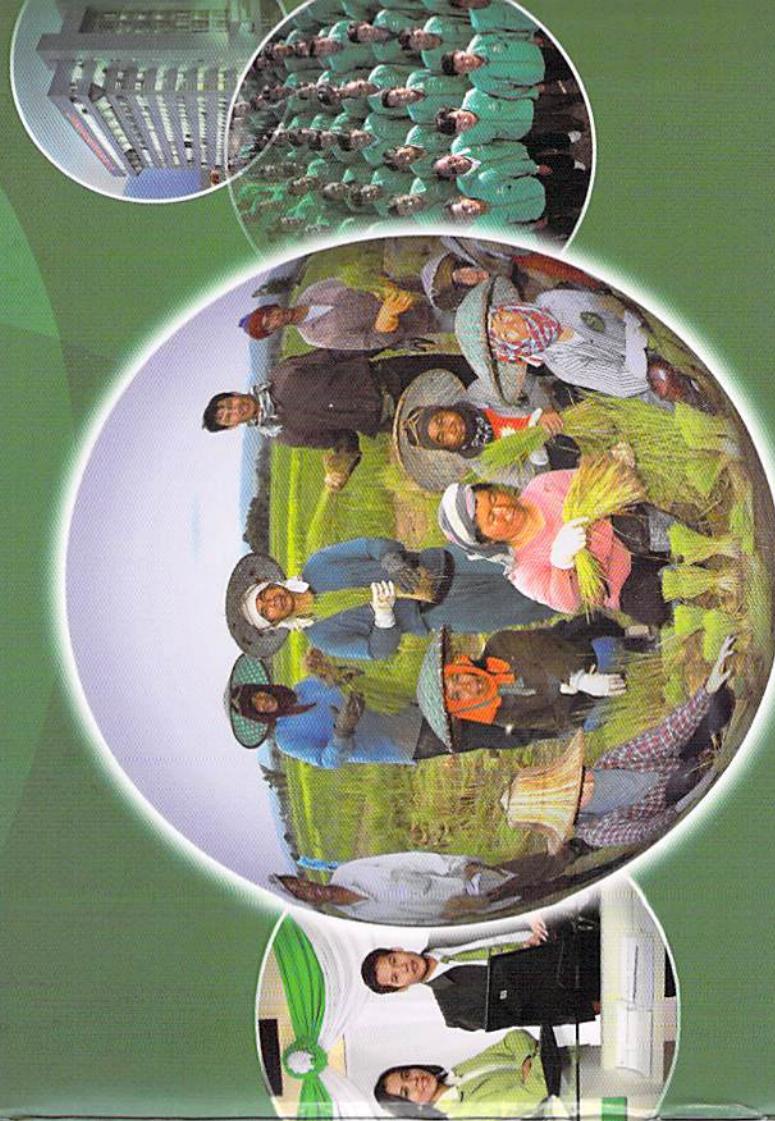

ကြိုးပေါ်လျှော့သွေးမြန်မာရှိသူများ

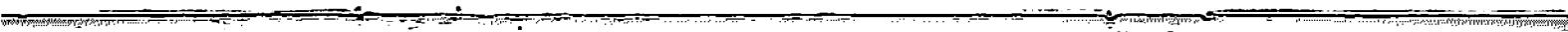
...GIGANTIC BOMB

ການអັກປັບປຸງປະມາຄອນທີ່ຈະກົດພອເພື່ອປອງປອງ ຮ.ກ.ສ.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

ສ.ກ.ສ.

ວິທະຍາ
ມະນຸຍາ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

หลักเกณฑ์พิจารณาให้รางวัลการประกวดผลงานตามปัจจัยของเศรษฐกิจ พอกเพียง ครั้งที่ 2 ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ 25 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านนโยบายและการจัดการองค์กร (7 ตัวชี้วัด) ด้านงบประมาณและการบริหารการเงิน (5 ตัวชี้วัด) ด้านการพัฒนาบุคลากร (8 ตัวชี้วัด) และด้านผลลัมภ์ที่ 5 ตัวชี้วัด)

คณะกรรมการตัดสินรางวัลการประกวดผลงานตามปัจจัยของเศรษฐกิจ พอกเพียง ครั้งที่ 2 ได้ตัดสินให้ ร.ก.ส.ได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากจุดเด่นของ ร.ก.ส. ทั้ง 4 ด้าน

1. ด้านนโยบายและการจัดการองค์กร

- พึงพาณิชย์ได้มีนโยบายวิกฤตเศรษฐกิจ โดยมีได้มุ่งผลกำไรสูงสุด
- ยึดหลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดีโดยเน้นความซื่อสัตย์และโปร่งใส
- บุคลากรส่วนใหญ่ดำเนินวิธีชีวิตพอเพียง
- ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. ด้านงบประมาณและการบริหารการเงิน

- มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- ส่งเสริมการออมและการจัดตั้งมูลนิธิ อ.จำนวนยิ่ง เพื่อเป็นสวัสดิการ
- มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนทั้งพนักงานและเกษตรกรลูกค้า

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร

- มีการฝึกอบรม การจัดทำสื่อเรียนรู้และการปฏิบัติในเนื้องานหลายภาคส่วนโดยมีได้ถือเป็นโครงการพิเศษ

- มีรูปแบบ Best Practise ที่ชัดเจนตามความสมัครใจ
- ขยายโอกาสการเรียนรู้ด้วยระบบ E-Learning

4. ด้านผลลัมภ์ที่

- มีความยั่งยืนในการน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปัณฑันหลักในการดำเนินงานองค์กร

- มีแนวคิดวิถีพอเพียงที่ชัดเจนอย่างถาวร และมีความพร้อมที่เป็นองค์กรแบบอย่างเศรษฐกิจพอเพียงที่สมบูรณ์

- มีความเข้มแข็งและยึดมั่นหลักการอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ

บกสรุป ของคณะกรรมการตัดสิน รางวัล

คำนำ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือ ทางด้านการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร ในการลงทุนประกอบอาชีพการเกษตรและอาชีพที่เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความกินดี อุดมสมบูรณ์ อยู่ดีมีมากกว่า 43 ปี ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมาใช้ในการดำเนินงาน ทั้งในด้านองค์กร ด้านพนักงาน และด้านลูกค้า อย่างต่อเนื่อง

หนึ่งสือ “พากเพียรเพื่อพ่อเพียง” ได้สะท้อนถึงการดำเนินงานของธนาคาร ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งด้านองค์กร พนักงาน และเกษตรกรลูกค้า ให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณะ ถึงกระบวนการพัฒนาการดำเนินงานการแก้ไขปรับปรุงอย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อเนื่องอย่างมีระบบ จนเกิดผลลัมพุทธิ์สามารถส่งผลงานเข้าร่วมประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประเภทห่วงงาน/องค์กรรัฐ ส่วนกลาง จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งได้รับการตัดสินให้รับรางวัล ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

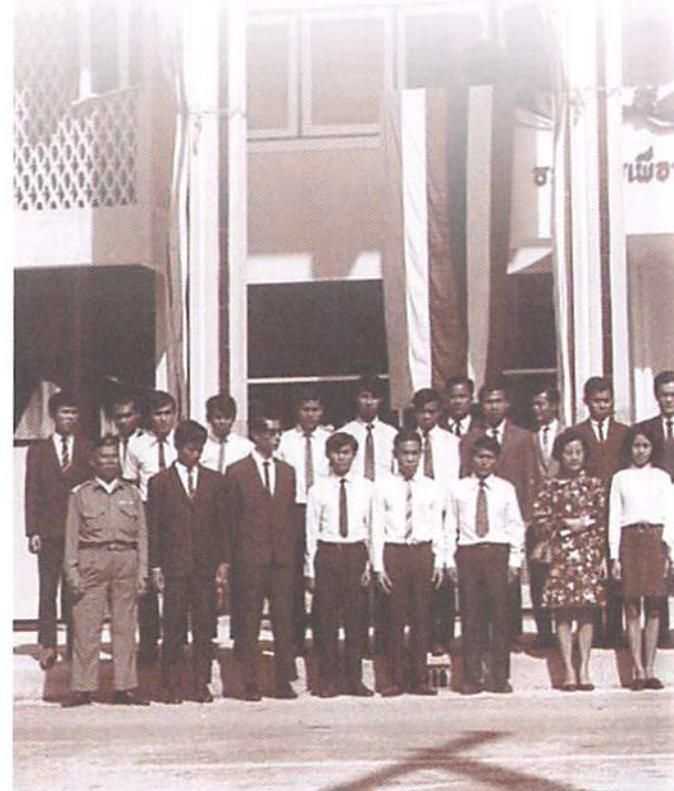
ธนาคารหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้กับผู้อ่าน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่ความสุข ความก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนลึบไป

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 พฤษภาคม 2553

จุดเริ่มต้น ธ.ก.ส.

พ.ศ. 2509 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่เกษตรกร

รางวัลโล่เกียรติยศนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กปร. ได้แก่ นายคำดี สายแวง (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี

- ประเภท ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ ชุมชนบ้านดอกบัว (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.เมือง จ.พะเยา

รางวัลโล่เกียรติยศนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กปร. ได้แก่ ชุมชนบ้านนาป่าแดง (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.พวนกรระต่าย จ.กำแพงเพชร

- ประเภท เกษตรกรทฤษฎีใหม่

รางวัลถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่

นายสำรอง แตงพลับ (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.สะคำ จ.เพชรบุรี

นายพินัย แก้วจันทร์ (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.เมือง จ.ยะลา

นายบุญญาน เทلاสุพะ (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.เมือง จ.เลย

นายปรีชา เมฆกรรณ์ (ลูกค้า ธ.ก.ส.) เขตหนองจอก กรุงเทพฯ

รางวัลโล่เกียรติยศนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กปร. ได้แก่ นายเฉลิม เรืองเพ็ง (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.ศรีบวรพัฒ จ.พัทลุง

- ประเภท กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

รางวัลถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่

กลุ่มศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านไทรใหญ่ (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี

รางวัลโล่เกียรติยศนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กปร. ได้แก่

กลุ่มผู้ปลูกผักปลอดสารพิษ (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา

กลุ่มชุมชนต้นแบบเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก (ลูกค้า ธ.ก.ส.) อ.เมือง จ.อ่างทอง

จากการที่ ช.ก.ส. ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันทำให้เกิดผลลัมพุทธ์ ทั้ง 3 ด้านอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเพื่อเป็นการเผยแพร่องค์กรดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ ช.ก.ส. ให้กับสาธารณะได้รับรู้ อีกทั้งเป็นการนำผลงานที่ลูกค้าเกษตรและพนักงานของ ช.ก.ส. ทั้งองค์กรร่วมกันดำเนินการ จึงนำผลงานเข้าร่วม การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) จนได้รับรางวัลในประเภทต่างๆ ดังนี้

- **ประเภท หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ ส่วนกลาง**

รางวัลถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.)

- **ประเภท ประชาชนทั่วไป**

รางวัลถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ นายสมพงษ์ พรผล (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา

รางวัลถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่

นายไพร่อน ตันตีกุล (พนักงาน ช.ก.ส.) เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ
นายสุพจน์ โคมณี (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์

นายสุนัน พោះអំ (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ชำสูง จ.ขอนแก่น
นายบำรุง คำอยู่ (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ภาชี จ.พระนครศรีอยุธยา

รางวัลโล่เกียรติยศนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กปร. ได้แก่
นายฉลองชาติ ยังปักชัย (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

นายแรงค์ วิมา (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี

- **ประเภท ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลและกันดาร**

รางวัลถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่

นายผล มีศรี (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ภูช้าง จ.พะเยา

นายประมวล ประสงค์สันติ (ลูกค้า ช.ก.ส.) อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร สำหรับการประกวดอาชีพเกษตรกรรม หรืออาชีพที่เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรหรือครอบครัวของเกษตรกร

นายจำเนียร สารนาค ผู้จัดการ ช.ก.ส. คณแรกได้วางรากฐานการดำเนินงานพร้อมทั้งอุดมการณ์การทำงานให้พนักงาน ช.ก.ส. ทุกคนจะเน้นการอันควรต่างๆ โดยได้อับรัมสั่งสอนให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ชื่อสัตย์ สุจริต และไม่เบียดเบียนลูกค้า เพราะ “งานสินเชื่อเพื่อการเกษตร เป็นงานที่กว้างขวางและซับซ้อน ต้องศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญยิ่งขึ้น ขอให้ท่านจะเน้นการอันควรจะเป็น “ไม่เบียดเบียนเกษตรกรลูกค้า จงทำงานหนัก เร่งรัด ฉันไว ถูกต้อง และแม่นยำ กอร์ปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต” ซึ่งพนักงาน ช.ก.ส. ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

การบ้ามนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในภาคี บ้านคุณ บ.ก.ส.

• ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจการเงินของโลก บ.ก.ส. ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักซัยในการดำเนินงานธนาคาร โดยขับเคลื่อนพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านลูกค้า (Customer) ด้านพนักงาน (Employee) และด้านองค์กร (Organization) เพื่อเป็นพลังแห่งการเกื้อกูลซึ่งกันและกันให้สามารถพัฒนาฝ่ายการเปลี่ยนแปลงภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมั่นคง จึงกำหนดให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดผลอย่างต่อเนื่องและมั่นคงถาวร ประกอบไปด้วย

1. **ฝ่ายนโยบายและกลยุทธ์** ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนขององค์กร

2. **ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์** ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนของพนักงาน

3. **ฝ่ายพัฒนาลูกค้าและชุมชน** ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนของเกษตรกรลูกค้า

กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผลักดันให้ชุมชนเป้าหมายเกิดกระบวนการเรียนรู้จากข้อมูลระดับครัวเรือน ระดับชุมชน และพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ของคนในชุมชน

• รางวัลที่ได้รับจากการบริหารจัดการที่ดี

ตั้งแต่ปี 2548 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) โดยการสนับสนุนของกระทรวงการคลัง ให้มีการจัดงานมอบ “รางวัลรัฐวิสาหกิจดีเด่น” ให้แก่รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานดีเด่น เพื่อประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ดีเด่นในด้านต่างๆ แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานการบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจไทยที่ได้รับการยอมรับทั้งในด้านผลการดำเนินงาน การสนับสนุนบทบาทตามพันธกิจของรัฐวิสาหกิจ และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญยังเป็นการสร้างกระบวนการและช่องทางที่ทำให้ประชาชนได้มีส่วนในการติดตามการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรางวัลที่ สคร. ได้รับมีดังนี้

ปี 2548 - รางวัลผลการดำเนินงานดีเด่น

ปี 2549 - รางวัลผลการดำเนินงานดีเด่น

ปี 2550 - รางวัลผลการดำเนินงานดีเด่น

- รางวัลการดำเนินงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีเด่น

ปี 2551 - รางวัลผลการดำเนินงานดีเด่น

- รางวัลการดำเนินงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีเด่น

- รางวัลคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจดีเด่น

ปี 2552 - รางวัลการดำเนินงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีเด่น

• พ.ศ.2509-2519 “มุ่งลดบทบาทเงินกู้นอกระบบ”

ในทศวรรษแรก ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญกับการให้สินเชื่อเพื่อการผลิตระยะสั้น และระยะปานกลาง แก่เกษตรกรให้ห่วงอย่างรวดเร็ว เพื่อลดบทบาทของเงินกู้นอกระบบ โดยสร้างนวัตกรรมทางการเงินใหม่ที่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน โดยใช้บุคคลในกลุ่มค้าประภันรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน สร้างรากฐานความพร้อมของเกษตรกรเพื่อสร้างรายได้ และฐานทางการเงินที่มั่นคงให้แก่เกษตรกร

• พ.ศ.2520-2529 “พัฒนาการให้สินเชื่อและบริการครบวงจร”

ช่วงทศวรรษที่ 2 ธ.ก.ส.ได้พัฒนาแนวทางปฏิบัติงานให้รวดเร็วยิ่งขึ้นโดยการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน ในรูปแบบของสัญญาเครดิตเงินสด เพื่อให้เกษตรกรเบิกรับเงินกู้โดยสะดวก และเริ่มดำเนินงานบนพื้นฐานความร่วมมือกับส่วนราชการและเอกชน ใน การช่วยเหลือจัดตั้งห้องเรียนพื้นฐานต่างๆ ที่อำนวยต่อการพัฒนาการเกษตรอย่างครบวงจร ในรูปของวัสดุอุปกรณ์การเกษตร และเชื่อมโยงการตลาด โดยการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อดำเนินการตามแผนชุมชน พร้อมพัฒนาความรู้ด้านการประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริม จำนวน 695 หมู่บ้าน จำนวนเกษตร 40,025 ราย

• พ.ศ.2530-2539 “ช่วยเหลือเกษตรกรชั้นเล็กและยากจน - จัดตั้งสถาบันเกษตรกร”

ช่วงทศวรรษที่ 3 ธ.ก.ส. ได้พยายามขยายการให้บริการเกษตรกรให้ทั่วถึงและครอบคลุมยิ่งขึ้นโดยเฉพาะเกษตรกรชั้นเล็กและยากจน ซึ่งปกติจะไม่สามารถขอใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ ธ.ก.ส. จึงกำหนดหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะเพื่อให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรกลุ่มดังกล่าว

นอกจากนี้ยังขยายการให้สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพอื่นที่เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร อาทิ การแปรรูปผลผลิต ขณะเดียวกันยังสนับสนุนให้เกษตรกรลูกค้ารวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) เพื่อเป็นองค์กรของเกษตรกรลูกค้าในการสร้างอำนาจต่อรองทางการตลาด รวมทั้งได้ริเริ่มโครงการวัฒนธรรมบริการ เพื่อพัฒนาพนักงานให้มีทักษะความรู้ และตรหนกถึงความสำคัญในการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้า

• พ.ศ.2540-2549 “น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาชุมชน”

ช่วงทศวรรษที่ 4 ธ.ก.ส. ได้ปรับบทบาทและกลยุทธ์การดำเนินงานครั้งสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่

เป็นปัจจุบันพร้อมขับเคลื่อนกิจกรรมอยู่ตามแผนชุมชนให้บังเกิดผล

(3) พัฒนาตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 3 เตรียมการการสร้างเครือข่ายชี้กันและกันด้วยการผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ และวิสาหกิจชุมชน ในด้านการผลิต การรวบรวม การแปรรูป และการตลาด

3. โครงการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรที่ชื่นทะเบียนปัญหาความยากจน (หนึ่งในระบบ) ประจำปีบัญชี 2551 โดยการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อดำเนินการตามแผนชุมชน พร้อมพัฒนาความรู้ด้านการประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริม จำนวน 695 หมู่บ้าน จำนวนเกษตร 40,025 ราย

4. โครงการพื้นฟูและพัฒนาชีวภาพเกษตรรายย่อยและยากจน โดยร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาชุมชนทั่วโลก 285 แห่ง จัดให้มีกิจกรรมพื้นฟูด้านจิตใจ ตามหลักสูตร “วิถีชีวิต” พร้อมพัฒนาความรู้ด้านอาชีพหลัก ตามหลักสูตร “วิถีทำกิน” นอกจากนี้ยังเตรียมการสำหรับเพิ่มศักยภาพเกษตรกรตามหลักสูตร “วิถีทางเลือก” ศูนย์เกษตรกรร่วมในการพื้นฟู จำนวน 151,523 ราย

5. โครงการการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกษตรกรในชุมชน 20 จังหวัด โดยร่วมมือกับเครือข่ายราชการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ให้มีองค์ความรู้ด้านการจัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนเพื่อผลักดันให้ราษฎรปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนอบรมพนักงานในหลักสูตรวิทยากรกระบวนการ ตั้งแต่ปี 2544-2552 จำนวนผู้ฝึกอบรม 4,256 ราย

• การพัฒนาเกษตรกรลูกค้า

1. โครงการเกษตรผสมผสาน

ในปี 2537 ช.ก.ส. ร่วมกับรัฐบาลเบลเยียมจัดทำโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Integrated fish Farming Project in the Northeastern Region of Thailand (IFF) ดำเนินงานใน 7 จังหวัดได้แก่ ศกลนคร นครพนม มุกดาหาร อรัญประเทศ ยโสธร ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินและแรงงาน แก่ฟาร์มขนาดเล็กและปานกลาง มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 885 ราย และเกิดการรวมกลุ่มอาชีพกลุ่มออมทรัพย์ ในชุมชน 296 กลุ่ม โครงการสิ้นสุดเมื่อปี พ.ศ. 2547 โครงการดังกล่าวเป็นการวางรากฐานการพัฒนาเกษตรกร มุ่งสู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 - 3

2. โครงการชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง 2,377 ชุมชน

(1) พัฒนาตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 การพึ่งพาตนเอง ได้แก่ การปลูกนินเทศการรับสมัครเข้าร่วมโครงการ การจัดทำบัญชีครัวเรือน การออมทรัพย์ การดำเนินกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือนและด้านการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตด้วยการวิเคราะห์ดิน การใช้สารเคมีและสารชีวภาพอย่างถูกต้องเหมาะสม

(2) พัฒนาตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2 การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้แก่ การรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ และวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาข้อมูลแผนชุมชนให้

เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยขอแก้ไข พ.ร.บ. ช.ก.ส. ให้ครอบคลุมการให้สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้ รวมทั้งการพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิต ตลอดจนได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางให้เกษตรกรลูกค้าปฏิบัติ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงและมั่นคง สร้างความเข้มแข็งชุมชนควบคู่กับการส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังปลูกฝังให้พนักงานดูแล และบริการลูกค้าอย่างใกล้ชิดทั่วถึง

• พ.ศ. 2550-ปัจจุบัน “ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อยและให้บริการสินเชื่อที่หลากหลาย”

เข้าสู่ทศวรรษที่ 5 ช.ก.ส. ยังคงมุ่งมั่นกับการกิจพัฒนาชนบทภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อย อีกทั้งขยายการให้บริการสินเชื่อไปสู่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และสหกรณ์ทุกประเภท ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนของ ช.ก.ส. เพื่อให้เกษตรกรลูกค้ามีรายได้มีฐานะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งได้สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้พนักงานทำงานเป็นทีม มีความซื่อสัตย์ มีสำนึกรับผิดชอบ และใช้ชีวิตพอเพียงบนมาตรฐานเดียวกัน

ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่ “เป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อย” ตามวิสัยทัศน์ ภายใต้พันธกิจในการดำเนินงานที่ชัดเจนประกอบด้วย

1. ให้บริการสินเชื่อด้วยให้โอกาส และดูแลเกษตรกรให้สามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  2. พัฒนาและให้บริการที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
  3. การจัดหาแหล่งเงินให้เพียงพอสำหรับการกิจของ ช.ก.ส. โดยมีต้นทุนที่เหมาะสม และดูแลบริหารเงินอย่างมีเสถียรภาพ
  4. พัฒนาบริการใหม่ที่เกษตรกรต้องใช้ และเพิ่มจุดบริการที่เข้าถึงได้ง่ายโดยไม่เพิ่มภาระทางการเงินของเกษตรกรจนเกินควร
- ทุกช่วงเวลาที่ผ่านมา ช.ก.ส. มุ่งมั่นต่อพันธกิจที่มีต่อเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนเกษตรกร และเศรษฐกิจภาคเกษตรในชนบทให้เติบโตได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

ผลการบัวบำปรับแนวทางของ เศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติของ ร.ก.ส.

- เกษตรกรอยู่ดี กินดี ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

ร.ก.ส. ได้พัฒนาพนักงานเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อน โดยอบรมและพัฒนาพนักงานประจำสำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัด จำนวน 1,000 คน ให้เป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและผู้นำการถ่ายทอดองค์ความรู้ปัจจัยของเศรษฐกิจพอเพียง ในหมู่พนักงานและเกษตรกรลูกค้ารวมทั้งพนاناผู้นำชุมชน จำนวน 2,300 คน

ด้าน ผลสัมฤทธิ์

43 ปีในการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ที่ผ่านมาได้วางรากฐานและพัฒนาการดำเนินงานทุกด้านอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และขีดความสามารถของ ธ.ก.ส. รวมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกับประชาชนชาวไทยมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ทั้งด้านนโยบายและการจัดการองค์กร ด้านพนักงานและเกษตรกรลูกค้า ซึ่งส่งผลดีต่อการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. เป็นอย่างยิ่ง

ด้านนโยบาย และการจัดการ องค์กร

หัวหน้าหน่วยอ่ำเภอ หัวหน้าการเงิน พนักงานพัฒนาธุรกิจ พนักงานการเงิน พนักงานธุรการ พนักงานระดับ 1-3 และพนักงานบริการ 1-3

6. พนักงานที่เป็นต้นแบบชีวิตพอเพียง หมายถึง พนักงานที่เคยมีพฤติกรรมติดอบายมุขต่างๆ ต่อมามาได้เลิกอบายมุขเหล่านั้น และใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการของส่วนงานฝ่ายกิจการสาขาละ 3 คน และสำนักงานใหญ่ 3 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

พึงประสงค์ของวัฒนธรรม ธ.ก.ส. เป็นเครื่องมือในการคัดเลือก

2. พนักงานที่มีความผูกพันกับองค์กร หมายถึง พนักงานที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต วิริยะ อุตสาหะ อุทิศกำลังกายและกำลังความคิดในการปฏิบัติงานครบ 20 ปี 25 ปี 30 ปี 35 ปี และ 40 ปี

3. พนักงานที่อุทิศตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม หมายถึง พนักงานที่ทุ่มเท เสียสละ ทำประโยชน์ให้แก่สังคมโดยรวม เช่น การพัฒนาอาชีพหรือรายได้ให้แก่ชุมชน การรักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม ศีลธรรม จริยธรรม การบริจาคโลหิต เป็นต้น

4. พนักงานที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ ธ.ก.ส. หมายถึง พนักงานที่ได้ทำหรือร่วมทำกิจกรรมในระดับจังหวัด ระดับประเทศ เช่น การเป็นนักกีฬาทีมชาติ การเป็นผู้ตัดสินกีฬาระดับชาติ การเป็นผู้ฝึกสอนนักกีฬาระดับชาติ การเป็นผู้พิพากษาสมทบ การเป็นกรรมการระดับจังหวัด เป็นต้น

5. พนักงานที่ปฏิบัติงานดีเด่น หมายถึง พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างได้เป็นอย่างดีเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่น ได้แก่ ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา

• การขับเคลื่อนนโยบาย

จุดเปลี่ยนองค์กรสู่การพึงตนเอง

การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ระยะแรก ใช้เงินทุนที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก รวมทั้งเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ที่ไม่สามารถจ่ายลินเชื้อด้านการเกษตรได้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด จนถึงปี 2530 ธ.ก.ส. ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพึงตนเอง โดยระดมเงินฝาก

จากเกษตรกรและประชาชน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความมั่นคง และลดภาระการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งใช้เงินกู้จากต่างประเทศซึ่งมีดอกเบี้ยสูงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ธนาคารมีความแข็งแกร่งด้านเงินทุนจนถึงปัจจุบันนี้

ฝ่าวิกฤตสู่ความมั่นคง

ในปี 2540 ได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการบัญชาติจากสถาบันการเงินรัฐบาลจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนมาใช้ระบบตลาดรัฐเงินท่าให้ค่าเงินบาทลดลงอย่างรุนแรง ส่งผลให้ ธ.ก.ส. ซึ่งมีภาระหนี้จากต่างประเทศขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตระราชหัวงงประเทศ ดังนั้นจึงได้เลิกการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ และใช้วิธีรณรงค์การฝากเงินอย่างเข้มข้นเพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกร และสร้างความมั่นคงทางการเงินภายใต้การสนับสนุนเงินฝากจากภาคประชาชนและภาครัฐ ปัจจุบันล้วนเป็นปัญชี 2552 ธ.ก.ส. มีเงินฝาก จำนวน 642,599 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84 ของทุกการดำเนินงาน

- การสื่อสาร ถ่ายทอด ให้ความรู้และเสริมสร้าง เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการทำงาน

ระบบงานสารบัญอิเล็กทรอนิก โดยจัดส่ง เป็นบันทึกฉบับต่างๆ ทาง Intranet ของ ธ.ก.ส.

- Website ส่วนงานต่างๆ ของ ธ.ก.ส. ทาง Intranet

• IP-TV เป็นการถ่ายทอดสดหรือบันทึกเทป ผ่านทาง Intranet ของ ธ.ก.ส.

- เอกสารประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบของ จุลสาร, แผ่นพับ, สมุดพก, ไดอารี่, ป้าย, โปสเตอร์ และหนังสือเวียน เป็นต้น

- เสียงตามสาย เลขพาที่สำนักงานใหญ่

• Bank Agenda เป็นการจัดประชุมสัมมนา เพื่อถ่ายทอดนโยบายของผู้บริหาร แก่พนักงาน ประจำทุกปี

- E-Learning เปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ผ่าน Intranet ของ ธ.ก.ส.

• กลุ่มต้นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ธ.ก.ส. มีนโยบายให้รางวัลตอบแทนพนักงาน เพื่อยกย่องให้เกียรติ เป็นช่วยกำลังใจที่ปฏิบัติงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะ อุทิศกำลังกาย กำลังความคิดในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และสร้างชื่อเสียงให้แก่ ธ.ก.ส. ในหลายรูปแบบ ได้แก่

1. คนดี ศรี ธ.ก.ส. หมายถึง พนักงานที่ ผ่านการคัดเลือกจากส่วนงาน สาขา สำนักงาน จังหวัด ฝ่ายกิจการสาขา หรือ สำนักงานใหญ่ ว่าเป็นคนดี โดยนำปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะที่

- กิจกรรม “ธรรมะจากภพยนตร์” เป็นการให้พนักงานได้รับรู้ข้อคิดที่ดีๆ หรือธรรมะที่แฝงอยู่ในความบันเทิง เพื่อมีให้เกิดความเบื่อหน่าย และเป็นการปลูกฝังให้ชึ้นชัดโดยทางอ้อม ด้วยการเห็นตัวอย่างที่ดี โดย ช.ก.ส. จัดให้มีการซัมมิตธรรมะส่งเสริมคุณธรรมให้แก่พนักงาน ในสำนักงานใหญ่ ไตรมาสละ 1 ครั้ง

2. โครงการ ช.ก.ส. น้อมนำปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ในปี 2549 เชิญชวนพนักงานสมัครเข้าร่วมกิจกรรมในการทำความดี ได้แก่ การลด ละ เลิก อนัยมุขต่างๆ เช่น สุรา บุหรี่ การพนัน เป็นต้น ผู้สมัครสามารถสมัครได้หลายกิจกรรม มีจำนวนผู้สมัครทั้งสิ้น 9,277 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.50 ของจำนวนพนักงานทั้งหมด

3. โครงการส่งเสริมสุขภาพพนักงาน

ช.ก.ส. จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพพนักงานเป็นประจำทุกปี โดยให้มีตัวแทนพนักงานจากทุกส่วนงานทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและผู้นำในการรณรงค์ส่งเสริมสุขภาพของพนักงานในส่วนงานของตน เรียกผู้แทนนี้ว่า Mr. หรือ Ms. Good Health จัดให้พนักงานตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี จัดให้มีการให้ความรู้แก่พนักงานที่มีโรคประจำตัว 4 โรค คือ เบ้าหวาน มะเร็ง ความดันโลหิตสูง และไขมันในเลือดสูง ตลอดจนมีการรณรงค์ให้ลดน้ำหนัก โดยใช้ชื่อว่า “ช.ก.ส. ไร้พุง” ซึ่งมีการให้รางวัลแก่ผู้ที่สามารถลดน้ำหนักได้ มีการจัดอาหารมังสวิรัติ จำกัดน้ำหนักให้แก่พนักงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ นอกจากนี้ ให้พนักงานได้ยืดเหยียดกล้ามเนื้อทุกวัน เวลา 15.00 น. และสนับสนุนให้มีชุมชนผู้ออกกำลังกาย ได้แก่ ชมรมแอโรบิค และชมรมเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพ เป็นต้น ช.ก.ส. สนับสนุนให้มีการแข่งขันกีฬา ทั้งภายในและภายนอก ช.ก.ส. โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับสาขา ระดับจังหวัด ระดับฝ่ายภาค และระดับประเทศ รวมทั้งเข้าร่วมแข่งขันกีฬาร่วมกับสถาบันภายนอก เช่น กีฬารักภารกิจ เป็นต้น

ส่องค์กรพอเพียง

ในปี 2549 ช.ก.ส. ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหาร จัดการองค์กรเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ช.ก.ส. โดย

“ช.ก.ส. มุ่งมั่นดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีได้มุ่งผลกำไรสูงสุด มีความพอเพียงของแหล่งเงินทุนที่สอดคล้องกับการขยายลิสต์เชื่อโดยลดการพึ่งพาเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ มีระบบเตือนภัยและการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมทุกด้านเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ดำเนินงานภายใต้กรอบการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกค้าและพนักงานให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน”

และในปี 2550 ช.ก.ส. ได้ปรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของธนาคารให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้มข้นโดย

“ช.ก.ส. มุ่งมั่นดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการบริหารจัดการองค์กรตามหลักการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์บริการที่มีคุณค่าและหลากหลาย ภายใต้กรอบการบริหารและกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้เกษตรกรรายย่อยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น”

ประกาศ วัตถุประสงค์ ธ.ก.ส.

รวมทั้งกำหนดให้เป็นหัวข้อหนึ่งในการประเมินขีดความสามารถเพื่อการเลื่อน
เงินเดือนประจำปีและเป็นส่วนหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการเลื่อนระดับตำแหน่ง

- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในการใช้ชีวิตแบบพอเพียง
เรียนรู้ ฝึกอบรม ลดอย่างมุข ส่งเสริมสุขภาพ มีความสามัคคี และสร้าง
ค่านิยมใหม่ที่สอดคล้องตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- โครงการเสริมสร้างและปลูกฝังวัฒนธรรม ธ.ก.ส. โดยมีกิจกรรมให้
พนักงานมีส่วนร่วม ดังนี้

- กิจกรรมเครือข่ายพอเพียงตามรอยพระยุคลบาท ให้ส่วนงาน สาขา
สำนักงานจังหวัด ฝ่ายกิจการสาขา สมัครเป็นเครือข่าย เพื่อทำกิจกรรมสนับสนุน
วัฒนธรรม และส่งเสริมจรรยาบรรณ ด้านการดำเนินตนสมฐานะ ด้วยการใช้ชีวิต
พอเพียง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- กิจกรรม ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้ส่วนงาน สาขา
สำนักงานจังหวัด ฝ่ายกิจการสาขา ร่วมกันรณรงค์และปฏิญาณตน ช่วงเข้าพรรษา
เป็นประจำทุกปี

- กิจกรรมปฏิญาณตนเพื่อเป็นพนักงานที่ดีและพลังของแผ่นดิน ให้ส่วนงาน
สาขา สำนักงานจังหวัด ฝ่ายกิจการสาขา จัดพิธีปฏิญาณตน ในช่วงวันเฉลิม
พระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นประจำทุกปี

- กิจกรรมคัดเลือกคนพอเพียงของ ธ.ก.ส. ให้ส่วนงาน สาขา สำนักงานจังหวัด
ฝ่ายกิจการสาขา คัดเลือกพนักงานที่เป็นตัวอย่างของการใช้ชีวิตพอเพียง จำนวน
30 คน โดยนำประวัติของพนักงานที่ได้รับรางวัลจัดพิมพ์เผยแพร่ “ชีวิตพอเพียง
ของคน ธ.ก.ส.” ให้พนักงานรับทราบ

- กิจกรรมประกาศวันวัฒนธรรม ธ.ก.ส. ให้ส่วนงาน สาขา สำนักงานจังหวัด
ฝ่ายกิจการสาขา ร่วมกิจกรรม โดยทำความดีรับปีใหม่ ด้วยการบริจาคเงินเพื่อ
ซื้อเสื้อกันหนาวให้แก่ผู้ยากไร้ในชนบท

- กิจกรรมให้พนักงานไปวัดทุกวันธรรมสุนทร เพื่อไหว้พระ สวดมนต์
เจริญสติภาวนा และนั่งสมาธิ ตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2552 จนถึงปัจจุบัน

- กิจกรรม “บริการด้วยใจ” เพื่อส่งเสริมจรรยาบรรณที่มีต่อลูกค้า และ
ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมบริการที่ดี โดยจัดเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2552 และ
ให้ทุกสาขาร่วมจัดกิจกรรมที่สาขา

ต้องปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. และผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ พนักงานและผู้บริหาร ต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน

4. การนิเทศงานวินัยและจรรยาบรรณ

ธ.ก.ส. ได้กำหนดแผนงานร่วมประชุมกับพนักงานและผู้ช่วยพนักงาน ณ สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดทุกปีฯ ละ 9 จังหวัด เพื่อพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยและจรรยาบรรณของ ธ.ก.ส. รวมทั้งการป้องกันการกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณ

5. การฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

ธ.ก.ส. กำหนดให้มีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย

- โครงการฝึกอบรมปฐมนิเทศ ธ.ก.ส. ได้นำจรรยาบรรณเป็นหัวข้อหนึ่งในการอบรมปฐมนิเทศให้แก่ผู้ช่วยพนักงาน

- กำหนดให้วินัย จรรยาบรรณ และวัฒนธรรม ธ.ก.ส. เป็นหัวข้อหนึ่งในการอบรมทุกหลักสูตร

- ส่งพนักงานเข้ารับการอบรมกับสถาบันนายนา ก หลักสูตรที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาจิตใจให้เกิดปัญญาและสันติสุข 7 คืน 7 วัน หลักสูตรการเจริญสติกิจกรรม 2 คืน 3 วัน หลักสูตร วิปัสสนากรรมฐานตามแนวทางอุบลราชานนท์-โอลีฟันก้า 11 คืน 12 วัน หลักสูตรเสริมสร้างอุดมการณ์สำหรับนักบริหารยุคใหม่

6. ระบบบริหารงานบุคคล

การส่งเสริมให้พนักงานประพฤติปฏิบัติดี ได้กำหนดให้ วินัย จรรยาบรรณ และวัฒนธรรม ธ.ก.ส. เป็นหัวข้อหนึ่งในการสอบคัดเลือกพนักงานทุกตำแหน่ง

ในปี 2550 ธนาคารได้ประกาศวัฒนธรรม ธ.ก.ส. 5 ประการ ได้แก่ “ชื่อสัตย์สุจริต มีสำนึกรับผิดชอบตอบสนองเป็นทีม ยึดมั่นบริการด้วยใจ ใช้ชีวิตพอเพียง” เพื่อให้พนักงานนำไปเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง อันจะนำสู่การเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการทำงานเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ โดยได้เผยแพร่วัฒนธรรม ธ.ก.ส. ให้ลูกค้าและสาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับ ธ.ก.ส.

• การบริหารจัดการองค์กรที่ดี

ธ.ก.ส. ดำเนินงานภายใต้กรอบการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี (Corporate Good Governance) มีการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่เปิดเผยและตรวจสอบได้มีการจัดทำแนวทางป้องกันความขัดแย้งทางประโยชน์ สำหรับกรรมการ ธ.ก.ส. ผู้บริหาร และบุคลากร ด้วยการยึดมั่นในการปฏิบัติตามคุณลักษณะของการกำกับดูแลกิจการที่ดี อันประกอบด้วยหลักการสำคัญ 9 ประการ คือ

1. หลักสร้างสรรค์คุณภาพ
2. หลักประยุคดั้มค่า
3. หลักรักษาสิ่งแวดล้อม
4. หลักร่วมมคิดร่วมทำ
5. หลักเปิดเผยโปร่งใส
6. หลักชื่อสัตย์สุจริต
7. หลักเสมอภาคเป็นธรรม
8. หลักสำนึกรับผิดชอบ
9. หลักสนับสนุนการเรียนรู้

ด้านงบประมาณ และการบริหารเงิน

ธ.ก.ส. กำหนดให้มีแผนงานโครงการส่งเสริมและสนับสนุน การปลูกฝังวัฒนธรรม ธ.ก.ส. รวมทั้งใช้ช่องทางการถ่ายทอดนโยบาย ความรู้ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ เป็นกระบวนการเพื่อให้พนักงานนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อันจะนำสู่การเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการให้บริการแก่ลูกค้าและผู้มาใช้บริการ

• การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

1. โครงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติดิจิทัลในหน่วยงาน

สร้างจิตสำนึก ค่านิยมให้กับพนักงานทุกคนประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณและวัฒนธรรม ธ.ก.ส. รวมทั้งบูรณาการแผนงานทุกส่วนงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต สร้างและพัฒนาศักยภาพกระบวนการตรวจสอบ ให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. โครงการพัฒนาจรรยาบรรณ

พนักงานในแต่ละสายอาชีพของ ธ.ก.ส. ควรมีแนวทางที่ดี ในการปฏิบัติงานของตน จึงกำหนดให้มีจรรยาบรรณตามทุกอาชีพ ปัจจุบันได้ดำเนินการแล้ว 3 สายอาชีพ คือ จรรยาบรรณสายอาชีพตรวจสอบ จรรยาบรรณสายอาชีพลินเชื้อ จรรยาบรรณสายอาชีพนัญเชิงการเงิน และกำหนดเป็นแผนงานต่อเนื่อง ที่จะต้องพัฒนาจรรยาบรรณสายอาชีพอีก 2 สายอาชีพ

3. การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ธ.ก.ส. ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดให้มีการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 2 กลุ่ม คือ กรรมการ ธ.ก.ส.

ดำเนินการพัฒนา บุคลากร

การดำเนินการตามแผนงบประมาณและบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ ธ.ก.ส. เพื่อสนับสนุนพันธกิจ ทำให้เกิดผลลัมฤทธิ์ ในมิติ ขององค์กร มิติของบุคลากรในองค์กร และมิติของเกษตรกรลูกค้า

- บริหารงบประมาณอย่างคุ้มค่าไปร่วมใส่ ธ.ก.ส. ได้ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการจัดทำงบประมาณ
1. อนุมัติกรอบงบประมาณโดยกรรมการธนาคาร

2. กระจายบประมาณสู่ส่วนงานและสาขา
3. การบริหารงบประมาณ
  - 3.1 กระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ
  - 3.2 กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติการใช้จ่ายงบประมาณ
  - 3.3 มีการสอบทานการใช้จ่ายงบประมาณโดยฝ่ายตรวจสอบ
4. ประสิทธิภาพการดำเนินการเป็นไปตามตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร (KPIs)
5. สามารถสนองตอบนโยบายที่รัฐบาลมอบหมาย
6. ใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามกรอบงบประมาณที่ธนาคารอนุมัติ
นอกเหนื่อนนี้ ธ.ก.ส. ยังได้ร่วมกับส่วนงานราชการต่างๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความโปร่งใสให้แก่ประชาชนผู้ใช้บริการ ตามโครงการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานของ ปปช. และโครงการเติมความถูกต้อง ซึ่งประสงค์ แบบโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างกับ สตง.

- การส่งเสริมการออมและจัดตั้งมูลนิธิเพื่อเป็นสวัสดิการ ธ.ก.ส. ได้มีการบริหารการเงินนอกเหนือจากงบประมาณ เพื่อเป็นการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานใน ธ.ก.ส. ดังนี้
  - (1) มีการส่งเสริมการออม โดยจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ พนักงานได้ออมเงินไว้ใช้ยามเกษียณ
  - (2) สนับสนุนให้พนักงานรวมตัว จัดตั้งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ และ สหกรณ์ร้านค้า ให้พนักงานเป็นสมาชิกถือหุ้น เพื่อเก็บออมเงิน และลดค่าใช้จ่าย ทั้งเป็นการช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
  - (3) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง มูลนิธิอาจารย์จำเนียร สารนาคน เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนด้านทุนการศึกษาให้แก่บุตรพนักงาน และพนักงาน
  - (4) ส่งเสริมให้พนักงานและเกษตรกรลูกค้าจดบันทึกบัญชีครัวเรือนเพื่อ ทบทวนการใช้จ่ายในการลด ละ เลิกค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น